

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Planowanie przestrzenne obszarów morskich i nadmorskich, PG_00065654						
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna						
Data rozpoczęcia studiów	luty 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć specjalnościowych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Wydziały Politechniki Gdańskiej -> Wydział Architektury -> Katedra Urbanistyki i Planowania Regionalnego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. inż. arch. Karolina Krośnicka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć i metody nauczania	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	30.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45		6.0		24.0	75
Cel przedmiotu	MK_8/3-1 Planowanie przestrzenne obszarów morskich						
	zapoznanie studentów z procesem planowania oraz z zasadami planowania obszarów morskich						
	MK_8/3-2 Interakcje port miasto portowe						
	uzmysłowienie złożoności procesów zależności port miasto w kontekście społecznym, gospodarczym, środowiskowym i estetycznym						
Cel przedmiotu	MK_8/3-3 Planowanie przestrzenne obszarów portowych						
	zapoznanie z zasadami planowania obszarów portowych i wykształcenie u studentów umiejętności projektowania terytoriów i akwatoriów portowych						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[K7_U06] potrafi sformułować specyfikację projektową złożonego zadania planistycznego, uwzględniającą aspekty prawne i inne aspekty pozatechniczne, w tym takie jak oddziaływanie społeczne i efektywność ekonomiczna	potrafi przeprowadzić szczegółową analizę uwarunkowań planów zagospodarowania przestrzennego obszarów, w tym morskich i nadmorskich interpretuje relacje funkcjonalno-przestrzenne występującą między portem i miastem; dokonuje krytycznej analizy wybranych projektów zagospodarowania obszarów portów i terenów przyportowych oraz innych terenów w strefie przybrzeżnej potrafi — zgodnie z zadaną specyfikacją, uwzględniającą aspekty pozatechniczne — zaprojektować złożony obiekt, system lub proces, związany z urbanistyką używając do tego właściwych metod, technik i narzędzi, w tym przystosowując do tego celu istniejące lub opracowując nowe narzędzia	[SU1] Ocena realizacji zadania [SU2] Ocena umiejętności analizy informacji [SU4] Ocena umiejętności korzystania z metod i narzędzi
	[K7_W04] ma pogłębioną wiedzę na temat zagadnień i systemów technicznych związanych z planowaniem, projektowaniem i realizacją przedsięwzięć infrastrukturalnych i założeń urbanistycznych oraz z cyklem życia obiektów i systemów związanych z funkcjonowaniem jednostek osadniczych	zna system planowania przestrzennego Polski w odniesieniu do portów morskich. Zna typy relacji między funkcjami portu i funkcjami miast i opisuje zależności między funkcjami pełnionymi przez port a wielkością, demografią i strukturą zatrudnienia w mieście.	[SW1] Ocena wiedzy faktograficznej [SW3] Ocena wiedzy zawartej w opracowaniu tekstowym i projektowym
	[K7_W01] ma pogłębioną i poszerzoną wiedzę z zakresu gospodarki przestrzennej, urbanistyki i planowania przestrzennego, w tym działań stosowanych w procesie rewitalizacji obszarów zdegradowanych, projektowania ekologicznego i ZZOP	ma pogłębioną wiedzę z zakresu gospodarki przestrzennej w zakresie projektowania ekologicznego w strefie brzegu morskiego oraz w ujściowych odcinkach rzek; rozumie uwarunkowania planowania przyrodniczo-funkcjonalne w strefie brzegu morskiego	[SW1] Ocena wiedzy faktograficznej [SW3] Ocena wiedzy zawartej w opracowaniu tekstowym i projektowym

Treści przedmiotu	Moduł MK_8/3 - Planowanie przestrzenne obszarów morskich i nadmorskich składa się z trzech przedmiotów: 1. Planowanie przestrzenne obszarów morskich 15 godzin ćwiczeń Prof. Jacek Zaucha 1.1. Różnice i podobieństwa w planowaniu przestrzennym obszarów morskich i lądowych. 1.2. Planowanie przestrzenne obszarów morskich na świecie. 1.3. Planowanie przestrzenne bałtyckich obszarów morskich. 1.4. Ramy prawne planowania przestrzennego obszarów morskich w Polsce. 1.5. Założenia zintegrowanej polityki morskiej Polski do 2020 r. 1.6. Planowanie przestrzenne obszarów morskich a Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. 1.7. Mapa Drogowa dla Planowania Przestrzennego Obszarów Morskich w Regionie Morza Bałtyckiego 2013-2020. 1.8. Procedury planistyczne testowane w projektach europejskich (PlanCoast) i bałtyckich - BaltCoast, BaltSeaPlan (Zatoka Gdańska, Ławica środkowa, Zatoka Pomorska). 1.9. Porozumienie Dyrektorów Urzędów Morskich Opracowanie studialne dla polskich obszarów morskich oraz planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich. 2. Interakcje port miasto portowe 15 godzin ćwiczeń - dr hab. inż. arch. Karolina Krośnicka, prof. uczelni z przedstawicielem praktyki 2.1. Podstawy teoretyczne interakcji port-miasto. 2.2. Gandawa jako przykład studialny kształtowania relacji port-miasto. 2.3. Rozwój portu morskiego w strukturze miasta Gandawy. 2.4. Powiązanie sieci transportu lądowego (drogi, koleje, rurociągi) z portem. 2.5. Powiązania przemysłu portowego z zapleczem. 2.6. Wpływ funkcji portowych na kształtowanie funkcji miejskich. 2.7. Kształtowanie przestrzeni nadwodnych miast (waterfronty). 3. Planowanie przestrzenne obszarów portowych 30 godzin projektu dr hab. inż. arch. Karolina Krośnicka, prof. uczelni oraz mgr inż. arch. Justyna Bręś 3.1. Zakres i harmonogram przedmiotu, Wprowadzenie w zagadnienie i zapoznanie się z warunkami
-------------------	---

	konkursu projektu portu w Bejrucie (konkurs INSPIRELI - https://www.inspireli.com/en/awards/beirut-documents). Morski system informacji przestrzennej 3. 2. Typy portów morskich. Jakim portem jest Bejrut? Uwarunkowania ekonomiczno-transportowe portów - analiza kontekstu sytuacyjnego i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych i transportowych portu Bejrut (na tle globalnych łańcuchów dostaw i uwarunkowań krajowych) 3.3. Uwarunkowania przyrodnicze i urbanistyczne rozwoju i budowy portów - analiza uwarunkowań przyrodniczych i urbanistycznych portu i miasta Bejrut 3. 4. Scenariusze możliwości rozwojowych portu Bejrut budowa scenariuszy i dyskusja. Indywidualna praca zespołu projektowego nad wybranym scenariuszem przestrzennym 3.5. Projektowanie układu przestrzennego terytoriów portowych w ramach wybranego scenariusza dobór budowli hydrotechnicznych, wybór profilu ładunkowego i terminale portowe, rejony portowe i ich wzajemne usytuowanie, obliczanie długości linii cumowniczej, koncepcja obsługi transportowej portu Bejrut 3.6. Wstępna koncepcja układu przestrzennego terytoriów portowych 3.7. Projektowanie układu przestrzennego akwatoriów portu wymiarowanie akwenów zewnętrznych i wewnętrznych dla portu Bejrut 3.8. Wstępna koncepcja układu przestrzennego portu uwzględniającego akwatoria i terytoria portowe 3.9. Zasady projektowania wybranych terminali wymiarowanie elementów wybranych terminali 3.10. Dopracowanie koncepcji zagospodarowania nowego portu Bejrut, uzupełnienie opisu projektu, przygotowanie plansz konkursowych.														
Wymagania wstępne i dodatkowe	MK_8/2 - Zarządzanie obszarami i infrastrukturą przybrzeżną														
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>prezentacja z zakresu planowania na morzu</td><td>100.0%</td><td>20.0%</td></tr><tr><td>projekt portu Bejrut</td><td>100.0%</td><td>60.0%</td></tr><tr><td>strategia kształtowania wybranego obszaru port-miasto</td><td>100.0%</td><td>20.0%</td></tr></table>			Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	prezentacja z zakresu planowania na morzu	100.0%	20.0%	projekt portu Bejrut	100.0%	60.0%	strategia kształtowania wybranego obszaru port-miasto	100.0%	20.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej													
prezentacja z zakresu planowania na morzu	100.0%	20.0%													
projekt portu Bejrut	100.0%	60.0%													
strategia kształtowania wybranego obszaru port-miasto	100.0%	20.0%													

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	MK_8/3-1 Planowanie przestrzenne obszarów morskich Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich oraz zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną (COM(2013) 133 final). Ehler Ch., Douvere F., <i>Marine Spatial Planning: a step-by-step approach toward ecosystem-based management</i>. Intergovernmental Oceanographic Commission and Man and the Biosphere Programme. IOC Manual and Guides No. 53, ICAM Dossier No. 6. Paris: UNESCO. 2009. PartiSEApate - <i>Overview of the Maritime Spatial Planning Situation in the Countries of the Baltic Sea Region</i>, 2013 (http://www.sustainable-projects.eu/downloads/Booklet_Country_Fichessmall.pdf). Pilot Maritime Spatial Plans: http://www.baltseaplan.eu/index.php/Pilot-Maritime-Spatial-Plans;831/1 Schultz-Zehden A., Gee K., Scibior K., <i>Handbook on Integrated Maritime Spatial Planning</i>. S.PRO., Berlin, 2008 (http://www.plancoast.eu/files/handbook_web.pdf). Zaucha J., <i>Gospodarowanie przestrzenią morską</i>. Wydawnictwo Akademickie Sedno, 2018. Zaucha J. (red.), <i>Planowanie przestrzenne obszarów morskich. Polskie uwarunkowania i plan pilotażowy</i>. Instytut Morski w Gdańsku, Gdańsk, 2009 (pdf). MK_8/3-2 Interakcje port miasto portowe Chmielewski J., <i>Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast</i>. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2010. Hoyle B., Pinder D., Husain M., <i>Revitalising the Waterfront. International Dimension of Dockland Redevelopment</i>. Belhaven Press, London 1988. Lorens P., <i>Obszary poportowe problemy rewitalizacji</i>. Fundacja Instytut Studiów regionalnych, 2013. Opinia Europejskiego Komitetu Regionów <i>Rewitalizacja miast portowych oraz terenów portowych</i>. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 2017/C 207/06 (pdf). Rodrigue J-P., <i>The geography of transport systems</i>, 4th edition, New York: Routledge, 2017 (https://transportgeography.org/). Zaremba P., <i>Urbanistyka miast portowych</i>. Państwowe Wydawnictwo Naukowe Oddział w Poznaniu, Szczecin 1962.
-----------------------	-------------------------	--

MK_8/3-3 Planowanie przestrzenne obszarów portowych

Agerschou H., Dand I., Ernst T., *Planning and design of ports and marine terminals*, wyd. drugie., Thomas Telford Ltd, 2004.

Böse J. W., *Handbook of Terminal Planning*. Springer-Verlag New York, 2011.

Gaythwaite J.W., *Design of Marine Facilities for the Berthing, Mooring, and Repair of Vessels*. Amer Society of Civil Engineers, 2004.

Krośnicka K., *Przestrzenne aspekty kształtowania i rozwoju morskich terminali kontenerowych*. Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, 2016.

Mazurkiewicz B. (red.), *Morskie budowle hydrotechniczne. Zalecenia do projektowania i wykonywania Z 1 - Z 45*. wydanie V, Fundacja Promocji POiGM, Gdańsk 2008.

Mazurkiewicz B., *Porty jachtowe i mariny. Projektowanie*. wyd. II, Fundacja Promocji POiGM, Gdańsk 2010.

Mazurkiewicz B. Wiśniewski F., *Morskie budowle hydrotechniczne. Zalecenia do projektowania, wykonywania i utrzymania*. Fundacja Promocji POiGM, Gdańsk 2015.

PIANC (Permanent International Association of Navigational Conferences)

Pieńkowska B., Rakowski M., Kuzebski E., *Analiza stanu infrastruktury w portach rybackich i przystaniach pod kątem dalszych potrzeb inwestycyjnych*. MIR, Gdynia, 2012 (pdf).

Thoresen C., *Port designers handbook. Recommendations and guidelines*. Thomas Telford, London, 2003.

Tsinker P. (ed.), *Port engineering. Planning. Construction. Maintenance and security*. Wiley & Sons, 2004.

UNCTAD, *Port development. A handbook for planners in developing countries*.

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/maritime_spatial_planning/index_en.htm

	Uzupełniająca lista lektur	MK_8/3-1 Planowanie przestrzenne obszarów morskich BaltSeaPlan Reports and Publications: http://www.baltseaplan.eu/index.php/Reports-and-Publications;809/1 Kitsiou D., Karydis M, <i>Marine spatial planning: Methodologies, environmental issues and current trends</i>. Nova Science Publisher, 2017. Schultz-Zehden A. i Matczak M., <i>Compendium An Assessment of Innovative and Sustainable Uses of Baltic Marine Resources</i>. Instytut Morski Gdańsk 2012 (pdf). Zaucha J. (red.), <i>Pilot Draft Plan for the West Part of the Gulf of Gdansk. First Maritime Spatial Plan in Poland</i>. Instytut Morski, Gdańsk, 2009 (pdf). Zaucha J., <i>Sea basin maritime spatial planning: A case study of the Baltic Sea region and Poland</i>. Marine Policy 50: 34-45; 2014. Zimna J., Przedzimirska J., Matczak M., Zaucha J., <i>Mapa Drogowa rozwoju polskich obszarów nadmorskich opartego na czerpaniu pożytków z innowacyjnych form wykorzystania zasobów Bałtyku. Instytut Morski Gdańsk, 2013 (pdf)</i>. MK_8/3-2 Interakcje port miasto portowe Januchta-Szostak A., <i>Miasta przyjazne rzekom</i>. Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, 2019. Klimek H., <i>Porty morskie w perspektywie przestrzennej, ekonomicznej, transportowej, logistycznej i społecznej</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2016. Krośnicka K., <i>Ewolucja zależności przestrzennych między portem a miastem Gdańsk w związku z rozwojem technologii żeglugi</i>. Wydawnictwo Akademii Morskiej w Gdyni, Gdynia, 2005 Meyer H., <i>City and Port: The Transformation of Port Cities: London, Barcelona, New York and Rotterdam</i>. International Books, 2003. MK_8/3-3 Planowanie przestrzenne obszarów portowych Bird J., <i>Seaports and Seaport Terminals</i>. Hutchinson and Co. Ltd, London 1971 Gućma S. (red.), <i>Morskie terminale promowe projektowanie i eksploatacja w ujęciu inżynierii ruchu</i>. Wyd. Fundacja Promocji POiGM, 2015. Mazurkiewicz B., <i>Encyklopedia inżynierii morskiej</i>. Wyd. Fundacja Promocji POiGM, Gdańsk 2009. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej z dnia 23 października 2006 r. w sprawie warunków technicznych użytkowania oraz szczegółowego zakresu kontroli morskich budowli hydrotechnicznych. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Szwankowski St., <i>Funkcjonowanie i rozwój portów morskich</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2000.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przykładowe zagadnienia: 1. Podstawowe czynniki kształtujące strukturę miasta portowego. 2. Podstawowe mierniki relacji port-miasto. 3. Prerogatywy administracji morskiej. 4. Podejście ekosystemowe w planowaniu przestrzennym obszarów morskich. 5. Elementy przestrzenne akwatorium i terytorium portowego. 6. Przyczyny uwalniania terenów portowych i zajmowania ich przez funkcje miejskie. 7. Zasady organizacji funkcjonalnej i planowania przestrzennego obszarów akwatorium i terytorium portowego 8. Zasady obsługi transportowej portów morskich. 9. Układ przestrzenny wybranych terminali portowych. Planowanie na styku portu i miasta Projekty i ćwiczenia: Koncepcja ukształtowania fragmentu frontu wodnego wybranego miasta portowego. Koncepcja zagospodarowania przyportowej strefy transportowo-logistycznej. Plan zagospodarowania wybranego obszaru morskiego. Projektowanie wybranych akwenów portowych. Koncepcja zagospodarowania przestrzennego portu morskiego.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.